

4

Vragenuur

Vragen van het lid Van Toorenburg aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over **vervuilde xtc**.

De voorzitter:

Mevrouw Van Toorenburg stelt deze vragen naar aanleiding van een werkbezoek dat zij heeft afgelegd op 15 juni.

□

Mevrouw Van Toorenburg (CDA):

Mevrouw de voorzitter. Allereerst oprecht dank dat u mij vandaag de ruimte biedt om deze vragen te stellen, omdat er daarmee ook meer aandacht komt voor deze heel gevaarlijke pillen die zijn opgedoken in het uitgaansleven in Brabant.

De afgelopen weken overleden in Brabant twee jongeren vermoedelijk aan de gevolgen van vervuilde xtc. Met name een pil die een 21-jarige Bosschenaar vorige week het leven kostte, houdt de gemoederen in Brabant bezig. Op die pil zou de afdruk van een doodshoofd hebben gestaan en gevreesd wordt dat er meer van deze pillen in omloop zijn. Om jongeren bewust te maken van de gevaren van xtc in het algemeen en in het bijzonder van deze gevaarlijke pil is de verslavingszorg in Brabant een voorlichtingscampagne begonnen. Afgelopen zaterdagavond werden onder andere door Novadic-Kentron, de GGD, de burgemeester van 's-Hertogenbosch en wethouder Snijders in de binnenstad van Den Bosch folders uitgedeeld om het uitgaanspubliek te waarschuwen. Bij deze voorlichtingscampagne heb ik mij kunnen aansluiten.

Opvallend was dat veel Bossche jongeren van die actie hadden gehoord. De ernst van de situatie was nog niet bij iedereen doorgedrongen. De jeugd had duidelijk aandacht en belangstelling voor het informatiemateriaal en stond ook open voor een gesprek met de verslavingszorg over de gevaren van xtc en de risico's en gevaren van de recent opgedoken dodelijke pil. De jongeren waardeerden het zeer dat hier aandacht aan werd besteed en dat zij erover in gesprek konden gaan. Het werd zo ook onderling onderwerp van gesprek. Met enige regelmaat kwamen de jongeren zelfstandig op ons af om het foldermateriaal in ontvangst te nemen. Juist doordat de informatie zo actief werd aangeboden, werd een brede doelgroep bereikt. Veel jongeren halen dergelijke info niet uit zichzelf op bij de verslavingszorg en nu werd deze hun gewoon aangeleerd. Laat ik eerlijk zeggen: wij waren niet de hele nacht in Den Bosch, want in de avond werden de jongeren toch een beetje jolig. Het blijft natuurlijk de jeugd. Op een bepaald moment konden wij dus terug naar huis.

Wij hebben de jongeren gevraagd: wat kunnen wij doen? Het antwoord was: beperk het niet tot Brabant; probeer meer informatie te geven aan jongeren en doe dat ook elders in het land. Is de staatssecretaris bereid om ervoor te zorgen dat ook elders in het land deze belangrijke voorlichting wordt gegeven?

□

Staatssecretaris Van Rijn:

Voorzitter. Het is een vreselijk bericht dat jongeren overlijden door het gebruik van dit type pillen. Ik kan niet genoeg benadrukken dat het gebruik van deze pillen illegaal is en dat de pillen in veel gevallen gewoon rotzooi zijn. Het gebruik hiervan is echt een heel groot risico. Daarvoor waarschuwt het Trimbos-instituut ook regelmatig, soms naar aanleiding van incidenten, in campagnes met als kop "Veilig gebruik van xtc bestaat niet". Recentelijk, aan het begin van deze maand, heeft het Trimbos-instituut dit in overleg met organisaties voor verslavingszorg weer aan de orde gesteld.

Ik heb veel waardering voor de actie in Brabant. Ik denk dat daar, helaas naar aanleiding van een treurig incident, op een goede en directe manier nog eens onder de aandacht is gebracht hoe onveilig het gebruik van xtc is. Die boodschap moet heel erg gericht op de jongeren zijn. Wij zijn bereid om na te gaan hoe wij dit met gerichte acties kunnen doen. Er zijn drie soorten acties. Ten eerste is dat algemene voorlichting en samenwerking, bijvoorbeeld samenwerking tussen het Centrum Veilig en Gezond Uitgaan en de criminaliteitspreventie en veiligheid. Er is een project van het Trimbos-instituut en de gemeenten om een veilig nacht- en uitgaansleven te bevorderen. Ook is er het project Uitgaan, Alcohol en Drugs, dat professionals instrumenten biedt om problemen aan te pakken. Dit ligt meer in de preventieve sfeer.

Ten tweede zijn wij bezig met het project Gezonde School, waarin wij aandacht geven aan alcohol en drugs. Misschien kunnen wij naast de traditionele drugs ook de nieuwe drugs waar gevaren aan kleven, betrekken bij dit programma. Ik ben bereid om na te gaan hoe wij informatie over het gebruik van xtc in het programma kunnen verwerken.

Ten derde kunnen wij een red alert geven. Dat kan eigenlijk pas als het al misgegaan is en er gebleken is dat er een verkeerde pil op de markt is. Dan zijn er testen waarin wij een red alert kunnen uitgeven. Dat doen wij vaak regionaal. Met deze drieslag werken wij. Ik wil daarbij graag betrekken hoe wij nog meer aandacht kunnen geven aan het gebruik van xtc-pillen. Wij proberen het gebruik te voorkomen door goede voorlichting te geven en dat ook regionaal te doen. Als het, helaas, toch misgegaan is, kunnen wij een red alert geven om de jongeren in de omgeving te waarschuwen.

Mevrouw Van Toorenburg (CDA):

Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording. Ook het CDA is heel erg bezorgd over wat hier gebeurt. Ik herken wel de woorden van de staatssecretaris dat de acties gericht moeten worden ingezet, onder andere op scholen. Toch wil ik het nog even concreet maken. De jongeren zeiden dat de pillen ook van elders komen. Het Brabants Dagblad heeft hiernaar onderzoek gedaan. In Brabant worden veel pillen gemaakt, maar ze komen ook van elders. Er komen zulke mooie feesten de komende tijd, waar de jeugd die vandaag op de tribune zit, ongetwijfeld van zal genieten. De jongeren zeiden: zorg ervoor dat men daar alert is op deze levensgevaarlijke pillen die in omloop zijn. Als de staatssecretaris dit erbij kan betrekken, hebben wij misschien nog meer jongeren bereikt zodat zij de komende tijd, in de mooie zomermaanden, een leuk feest kunnen vieren, maar dan wel veilig.

Van Rijn

Staatssecretaris **Van Rijn**:

Daarmee ben ik het eens. De boodschap is: doe het niet. Je kunt gebruikmaken van het Drugs Informatie en Monitoring Systeem waarin je pillen kunt laten testen, zodat je in ieder geval weet wat voor pillen het zijn. Bij de twee incidenten waarover wij nu spreken betrof het enerzijds een vervuilde pil en anderzijds een pil met een veel te hoge dosis; althans, dat verwachten wij, maar dat weten wij nog niet helemaal zeker. Als je die dingen laat testen, weet je van tevoren in ieder geval of het schone pillen zijn. De boodschap blijft echter: gebruik deze illegale rotzooi gewoon niet.

Mevrouw **Van Toorenborg** (CDA):

Ik denk dat de boodschap vandaag weer helder is voor iedereen. Er zijn heel gevaarlijke pillen in omloop, wees daar zeer voorzichtig mee en blijf eraf, zeker van deze.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor deze extra waarschuwing. Ik wilde de staatssecretaris danken, maar er is nog een vraag. Mevrouw Kooiman, gaat uw gang.

Mevrouw **Kooiman** (SP):

Goede voorlichting moet. Ik ben het natuurlijk zeer eens met mevrouw Van Toorenborg en de staatssecretaris dat je je goed moet laten voorlichten en mogelijk ook moet laten testen. Ik begrijp echter niet dat de mogelijkheid om xtc-pillen te testen, bijvoorbeeld op feesten, nu verboden is. De SP heeft voorgesteld om dit weer in te voeren. Voorheen was het namelijk wel mogelijk. Je kunt dan zien of de pil vervuild is en ervoor zorgen dat mensen niet ziek worden of, erger nog, komen te overlijden. Is de staatssecretaris bereid om in ieder geval te onderzoeken of het testen van drugs op bijvoorbeeld feesten weer mogelijk wordt?

Staatssecretaris **Van Rijn**:

Daar kunnen we best nog weer eens een keer naar kijken. Toen dit gebeurde, trad er echter een soort van schijnzekerheid op. De spullen die je nodig hebt om snel op zo'n feest te testen, waren niet altijd helemaal nauwkeurig. Je creëerde dus als het ware een schijnzekerheid met de uitspraak dat er niets aan de hand was met een pil, terwijl er dan toch wat mee aan de hand was. Dat is een van de redenen waarom we hebben gezegd dat dit eigenlijk niet helpt. Het lijkt een sympathieke maatregel, maar het leidt er in de praktijk toe dat je een test doet waarvan je niet zeker bent dat die ook voldoet. Dat is de reden dat we voor het algemene monitoringsysteem hebben gekozen, waarin je zorgvuldig kunt testen en ook goede uitspraken kunt doen. Dat lijkt ons beter dan proberen om bij feesten aanwezig te zijn om te testen en dan een soort schijnzekerheid te creëren terwijl je niet zeker weet of het werkt.

De heer **Rutte** (VVD):

Ik dank de staatssecretaris dat hij nogmaals heeft benadrukt dat xtc een illegaal product is waarvan het gebruik altijd gevaarlijk is. Er is geen ongevaarlijk gebruik van dit product mogelijk. Ik heb één aanvullende vraag. Is de staatssecretaris het met de VVD-fractie eens dat de overheid weliswaar een taak heeft rondom de voorlichting over xtc, maar dat er ook een heel zware verantwoordelijkheid – misschien wel de zwaarste – ligt bij de organisatoren van feesten waar xtc massaal wordt gedistribueerd?

Staatssecretaris **Van Rijn**:

Daar ben ik het mee eens. Xtc is gewoon een illegale drug, hetgeen betekent dat er een grote verantwoordelijkheid is als er op jouw feest wat gebruikt wordt. Dat moet je dus gewoon niet doen.

De **voorzitter**:

Ik dank u alsnog hartelijk voor uw komst naar de Kamer en voor de antwoorden die u hebt gegeven, staatssecretaris.

Het woord is aan de heer Recourt.